

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RUTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2.50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

„Romlásnak indult hajdan erős magyar“ . . .

Két század előtt eltemetett rossz szellem kitört kriptájából és ránehezedett fojtogatólag Magyarország közéletére, politikai és társadalmi légkörét inficiálta.

A felekezeti viszály elementáris erővel tört ki minden téren. Még ez hiányzott az anyagilag és erkölcsileg deprimált országnak. A protestánsok harca a katolicizmus ellen, ez a viszály magva, kellőképp szaturálva személyes egoizmussal. Az évekkel ezelőtt bűnös kezekkel szított paraszt ma ugyanazon gonosz faktorok lángra gyújtották, s a piromanikus kéjelgésével nézik botor munkájukat, mint ég el benne *Magyarország függetlensége iránti szeretet, ragaszkodás és hit*. A tüzes lángnyelvek nem kimélnék senkit és semmit s ha erős kezek nem fognak az oltáshoz, s a gaz gyujtogatókat érdemük szerint meg nem büntetik: az emésztő tűz belekap az alkotmány gerendázatába.

De hol van az erős kéz? A függetlenségi párt széttagolva, egymást marva, rugkapálva, ütve-püfölve, maga is a felekezeti viszály elhíntőinek szekértolója. A kormány gyenge, s tehetetlenül nézi egy bukott, önös érdeket szolgáló kottériának aknamunkáját, s mitse tesz azoknak megsemmisítésére. A jog, törvény, igazság hamis jegyében utazik, s azt hiszi, hogy e röpke szavak meggyógyítanak mindent: rákfenét, korrupciót, Bánffy-nizmust, léha stréberséget, s közszellemet. Keressük azt az erős kezet! Hol van?

Meg van! ne keressétek! Én megtaláltam. *A romlatlan magyar népben*. Nem akarom hinni, hogy ne akadna Magyarországon magyar ember, ki fel nem állana, s segédkezet ne nyujtana akkor, midőn a „*haza veszélyben van!*“ Igen, ez nem frázis! *A haza veszélyben van!* Avagy mit szól a külföld a mi belső viszályunkhoz, mikor mi egymást meg nem értjük? Nem csodáljuk azt, ha Ausztria, hol cseh, német, szlován, lengyel egymással meg nem térnek, de vészes és kínos nálunk, hol a magyar azért fenekedik a magyarra, mert ez protestáns, amaz pedig katolikus. A középkorban, amidőn a tudomány szövénnekével csak alig birt egy kis fény sugarat belövelni a butaság, a korlátolt elméjűség kódébe, meg se ütközött volna senki e felekezeti háborúságon. De ma?

A felvilágodottság, a civilizáció, a humanizmus, a bölcsesség századában egyenesen gaz tett azoktól, kik mesterseges eszközökkel szítják a felekezeti elégtelenség tüzeit.

A magyar néphez szólok én, a romlatlan, hazáját, szabadságát, alkotmányát féltő magyar néphez! Fogjatok kezét kerületenkint, városokint, községenkint, tömörüljétek együvé, egy *hazafias ligává*. Legyen jelszavatok: *béke*. Béke ennek a sokat szenvedett, zaklatott, kimerült országnak; béke lelkének, testének, hogy ereje legyen az őt, lételét fenyegető harcokban az edző tusára. Béke mindenkinek, ki magyar, s kit e föld majdan hantjával eltakar. De siessetek, mert még nem késő, ne halogassátok, nehogy bekövetkezzék Deák Ferencz szava:

„*A mely nemzet maga magát elhagyja, sorsát megérdemli.*“

Mártonffy Imre.

Züllő magyarság.

„A magyarság veszélyben van“ kiáltott fel Komjáthy Béla a közoktatásügyi tárcza költségvetése alkalmával. Nincs semmi baj, ez volt rá a Széll Kálmán és a közoktatásügyi államtitkár felelete. Persze, hogy nincsen, kivált akkor, ha észre venni nem akarjuk. A tárgyilagos szemlélő nem indul szavak, hanem tények után s ezekből állapítja meg, hol van az igazság. Lássuk tehát, kinek van igaza?

Magyarországból egy esztendő alatt 80 ezer ember, nagyjából magyar megyékből vándorol Amerikába. Zemplén és Sáros 10—10 ezer emberrel szerepelnek ebben a számban. A statisztika nem veszi tekintetbe, hogy a Dunántúlról Horvátországba is folyton vándorolnak s ezek éppen úgy beolvadnak az idegen elembe, éppen úgy elvesznek a nemzetre nézve, mintha Amerikába vándorolnának.

A kivándorlás csalhatatlan jele annak, hogy a nép a hazában megélni nem tud, mert ha biztos és állandó keresetforrása volna, itthon maradna, nem menne idegenbe. Ne is csodálkozzunk olyan nagyon a fölött, mert a múlt század közepétől máig olyan óriási változásokon mentek át a munka és a megélhetési viszonyok, hogy az majdnem a csodával határos. A tudomány gépeket talált fel, melyek emberi, állati erőt pótolnak és a munka ered-

ményét megsokszorozzák. Tényleg úgy áll a dolog, hogy a tudomány vívmányaiból csak egyes nemeseknek és gazdagoknak volt hasznok, ellenben a nép szegényebb munkás osztályának, valamint a kisiparosoknak határozottan kára volt a találmányokból és gépekből.

Vegyük pl. a cséplőgépet. Mig ezt forgalomba nem hozták, a napszámos osztály őszkor cséplőnek állott és keresett mint részes annyi gabonát, a mennyivel tavaszig a családját eltarthatta. Azóta az a jövedelem, mely a cséplő kezébe került, a géptulajdonosokat gazdagítja. A fuvarozást tönkretette a vasút, a suszteripart a cipőgyár, a nép szövőiparát a szövőgyárak olcsó terményei. Mert jegyezzük meg, hogy a gépek és gyárak egyrészt tőképénzt, másrészt szegénységet teremtenek és minden egyes gép vagy az azon végzett tőkéletésítés az emberek ezreit fosztja meg a keresetétől. *A gyáros és a géptulajdonos gazdagodásának tehát ellenértéke a tömeg elszegényedése, mert a gyár munkabért huzza ki a tömeg talpa alól.*

Jól értsük meg egymást, ne gondolja senki, hogy e sorok írója a tudomány találmányainak és a gépeknek ellensége. Ellenkezőleg! Hisz a tudomány az emberiségnek kárára soha sem lehet, csak hasznára, feltéve, hogy bánni tudunk vele. Ki okozza a fegyvereket azért, hogy most vért ontanak vele Dél-Afrikában? Hisz hasznos dolgokat lehetne azzal mivelni, vadakat lehetne vele irtani, olyanokat, melyek az ember létét és a kultura térfoglalását veszélyeztetik. Különben is, a gyárak adnak egy sereg munkásnak kenyeret, bár sohasem annyinak, mint a mennyitől elveszik a munkát. Ámde ha hozzávesszük azt, hogy az áruk alacsonyásával a megélhetést olcsóbbá teszik, igazán nincs okunk bánkódnunk a kézműipar hanyatlásán.

De már azon mélyen bankódhatunk, hogy magyar gyárak hiányában kénytelenek vagyunk osztrák gyárosokat gazdagítani. A mikor ezeknek a gyáraknak a gyártmányait megvesszük, akkor annak az osztrák munkásnak is kenyeret adtunk, ki pl. a bécsi gyárban az általunk vásárolt portéka elkészítésében segédkezett. Ha már elzülött a kisipar, korlátozva lett a gépek miatt a kézimunka, legalább járjunk abban, hogy legyen idehaza gyáriparunk. Mert a hazai gyárban hazai munkás kap

kenyeret s nem lesz kénytelen utrakelni Amerikába.

A bennmaradott magyarság pedig szintén nem szaporodik, hanem beolvad a vegyes lakosságú vidékeken az idegenbe. Az oláhság félelmes előnyomulásának meggátlására nem teszünk semmit, vagy a semminél alig kevesebbet. A nemzetiségi törvénnyel leszereltük az öntudatos magyar politikát. Várat építettünk ebben a törvényben az ellenség számára. Hisz nyílt titok, hogy a felekezeti fennhatóságok alatt álló görög keleti iskolák ellenséget nevelnek a magyar fajnak, a magyar államnak, s ugyanezt teszik az oláh görögkatholikus iskolák is. A hazában ma már 19 idegen nyelvű középiskola van, mely vezetőt nevel a nemzetiségeknek és riválist a magyar intelligenciának. A brásói román gimnázium idegen subvenciójával pedig oly példát állítottunk más országoknak a mi közoktatásügyünkbe való beavatkozására, mely határozottan félelmes. Az egységes állami közoktatás felé közeledni nem tudunk és nem merünk, mert a katonaság kiszipolyozza, kiéli az egész országot s mert államférfiaink nem látják be, hogy Magyarországot magyarrá tenni, egységes nemzeté összeforrasztani csak iskolák segítségével sikerül. Ám az iskolák államosításának nemcsak a pénzhiányban, nemcsak a nemzetiségekben, hanem a magyarságban magában is sok az ellensége. A katolikusok természetesen, tudni sem akarnak róla, mert náluk első helyen áll a vallási nevelés és másod sorban jön a hazafias. Szerintük mindenki először egy vallás hívének születik s csak azután egy nemzet tagjának, mert a keresztvíz megelőzi a gyermek nyelvét. A protestánsok azért nem akarják feladni iskoláikat, mert félnek, hogy 1867 nem a legutolsó dátuma az absolutizmusnak, már pedig nagy veszedelem volna, ha egy újabb

idegen absolutizmus kezelné az állami iskolákat. A protestánsok azt mérlelik, hogy a jelen Scyllája képez-e nagyobb veszélyt, vagy a jövő állami iskolájának a Charibdisza. S e közben marad minden a régi: nevelik az idegen nyelvű iskolák a hazaárulást, a pápa, nemzetünknek ez a nagy ellensége; nem engedi meg a magyar lithurgiát, s a tetejébe egyre-másra nevezi ki a Mihályi Viktor-féle dákoromán püspököket. A magyar kormányoknak se a butaságáról híres bécsi körökben, se az u. n. szentszéknél nincsen annyi befolyása, hogy ezeket meg tudná akadályozni. Hanem azért mégis akadnak, kik Péter-fillérekkel kedveskednek a pápának.

Mit szólunk az általános eladósodásról? A népet fojtogatják a takarékpénztárak, hol 8% a legkisebb és 10—12% a legnagyobb kamat. A felvidék és Erdély teljesen el van kol-dusodva, a Tisza-Duna mentét az ármentesítés költségei agyonnyomták. Mikor 1884-ben Szolnok-Dobokában 40% volt a községi pótdó, mindenki csodálkozott a Bánffy gazdálkodásán. Ma pedig az Alföld ármentesített vidékein 90%-ra rug a pótdó. Az új hivatalok és színekurák kreálásának se hossza, se vége, még máig is. Czimeket találnak ki teendő nélkül, hogy legyen ürügy, a miért nagy fizetést adjanak. Pl. az országos méhészeti főfelügyelő vagy az országos gyümölcsészeti főfelügyelő — eltekintve rubrikák kitöltésétől, a mire bármely dijnok képes — miért huzzák nagy fizetésüket? Hol az a munkakör, melyet ők betöltenek? Vagy a vidéki színészek országos intendánsa? s egy csomó ilyen című, rendű és rangu ember miért élösködik a közvagyonon? Nehéz az ilyenekre keserű kaczagással nem felelni.

Ám Erdélyben az oláhok gondoskodnak róla, hogy az elzüllött magyar

földbirtokos vagyonába ők üljenek be. Tett-e a kormány valamit annak az ellensúlyozására, hogy az oláh pénzintézetek a magyar földet vértelenül meg ne hódítsák? Semmit! Pedig ott van Poroszország példája, mely Pozenben a lengyelektől összevásárolta az eladó földbirtokot s németeket telepített reá. Erdélyben meg az oláh püspökség és pénzintézetek szedik össze a magyar nemesek kastélyait, eladó földbirtokot, felparcellázza és oláhokat telepít reá. A magyarság pedig kívándorol Oláhországba, de ez is csak az oláhoknak válik hasznára, bele olvad ebbe a silány fajba és őket megerősíti.

Tervszerűséget a nemzet szervezésében nem látunk sehol, de bátortalan-ságot és közönyt igen. A Széll-kormány nemzetiségi politikáját már ismerjük, a Bánffyét nincs okunk visszaóhajtani, Csodálatos, hogy a magyar állam a maga erejét nem meri alkalmazni a fajfenntartó elem védelmére. Pedig ki az ellenségével szembenézni nem mer, az küzdelem nélkül van legyőzve s ez teszi olyan aggasztóvá a mi jelenlegi helyzetünket . . .

Kereskedelmi Akadémia Miskolczon.

A miskolczi felső kereskedelmi iskola igazgatósága is megkapta azt a kultuszminiszteri rendeletet, mely egész terjedelmében így hangzik:

A magasabb fokú kereskedelmi és közgazdasági ismeretek elsajátítására módot és alkalmat kívánok nyújtani s azért a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ural egyetértően megállapítottam ama föltételeket, melyek mellett e czélből valamely felső kereskedelmi iskolával kapcsolatban kereskedelmi akadémia szervezhető.

A megállapított feltételek a következők:

1. Felső kereskedelmi iskolákkal kapcsolatban a föntartó testületek, a mennyiben erre nézve előzetesen a vallás és közokt. m. kir. miniszternek a kereske-

TÁRCZA.

Szakítás.

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —

Boldogságtól áradozva, édes, meleg érzélemmel írta meg az illatos rózsaszínű levelet. Sok hasonló ment már el s jött meg, változatlan gyönyört nyújtva és szerezve. Egy volt helybeli lap apróhirdetés „Levelezés“ rovata telve voltak különböző kifejezésekkel, de mind egy és ugyanazon értelem-ben. Mind a f r r ó, mély szerelemről beszéltek, mely lelkét, szívért betöltötte; mely egész élete, világa volt. Sem idő, sem távoltság nem csökkentették hevét, sőt ellenkezőleg, mintha naponta epedőbb, égetőbb, nagyobb lett volna, nőtt és terjedt, ellenállhatlan vágyat oltva belé s előglalva minden gondolatát, érzékét. S a viszonzás biztos tudtában földöntúli boldogság árasztotta el egész valóját.

Örömpesve, édes izgalommal várta a választ. Jöleső meleg töltötte be egész lényét a válasz sejtelmére, türelmetlenebbül várta, mint valaha.

Tudta a napot, órát, melyben érkeznie

kell, mert a megállapított sorrendtől eltérés soha nem volt. Azonban most az egyszer mégis csalódott, mert a rózsaszínű levél hiányzott! Tünődve töprengett, ez eddig még elő nem fordult eseten. Aggódni kezdett, hogy valami baj történt, mely megakadályozta. Kénytelen volt kinos bizonytalanságban még egy napot várni.

És meg is jött! de fájó megdöbbenésére, nem a szokott rózsaszín, hanem sárga borítékban, hideg, merev fehér papíron. Dobogó szívvél forgatta előbb össze-vissza e különös meglepetést. Szorongó előérzettől áthatva végre fölnyitá és a szépen egymás mellé rakott gömbölyű betűk örömtől áradozva hirdették, hogy: Tormássy Etelka és Nyilas Pál egymáséi lesznek.

Minden szót, minden betűt elolvasott még egyszer, tiszszor, százzszor.

Mint a halálra sebzett, följajdul, s hirtelen kitörő vad keserűséggel szeretné magát darabokra szaggatni, szeretné szilaj erővel összezuzni mindent, úgy, a mint szédülták kegyetlenül az ő egész világát.

Oly váratlanul érte e kegyetlen ítélet, mint a villám-csapás, s nem volt képes kitalálni az okát, mert lelkiismerete nyugodt,

tiszta volt. Hiszen ha elkövette volna a világ összes bűneit, — úgy érezte — ily borzasztó bűnhődést akkor nem érdemelt volna. Egyetlen vétke csupán az volt, hogy nagyon szeretett, egyedül szíve által vezettetve.

Szegény, szerencsétlen szíve csak azt érzi kétségbeejtő bizonyossággal, hogy szakítania kell, hogy elhagyták, megtagadták, mivel az a másik bizonyára gazdagabb volt, mint ő.

Ez hát a nagy változatlan örök szerelem?

Lehetséges így elszakítani ily fonalat, nem törődve azzal, ha a szív utána szakad? Szinte megvető szájalommal tekint önmagára, hát: oly értéktelen semmi, hogy el lehessen dobni, mint egy megunt rongyot? . . .

Arczára tapasztja kezeit, hogy visszafojtsa panaszhangját s eltörni készül a könnyeit.

* * *

Mint a pusztító vihar rombolása után, csend és nyugalom vonul a természetbe, másnapra elnémul lelke háborgatása és fá-sult közöny váltja azt föl. Mintha kiáradt volna belőle minden érzés, gondolat, képtelen volt még a fájdalomra is. Üresnek, kihaltak találta az egész világot, mint önmagát.

delemügyi miniszterrel egyetértő beleegyezését kinyerték, a magasabb fokú kereskedelmi és közgazdasági ismeretek terjesztésére kereskedelmi akadémiát létesíthetnek a következő kötelezettséggel:

a) A kereskedelmi akadémiába csakis középiskolai vagy felső kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvánnyal bíró ifjak vehetők föl.

b) Az akadémiái tanfolyam minimális tartama két év, a mely időn belül a hallgatóknak alkalom nyújtandó arra, hogy magasabb színvonalú kereskedelmi, forgalmi és gazdasági tárgyú előadásokat látogathassanak, valamint hogy a szemináriumi gyakorlatok alapján teljes és tág körű bepillantást nyerjenek a modern kereskedelem technikájába.

c) Az elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátíthatására a kereskedelmi akadémia évenként a két évfolyamban együttesen legalább heti 60 előadó és gyakorló órát köteles tartani.

d) Az akadémiáknak teljesen modern, czél szerű berendezéssel felszerelve és a tudományos munkálkodáshoz szükséges szertárakkal, eszközökkel megfelelő szakkönyvtárral és dolgozó termekkel is kell bírniok.

2. A kereskedelmi akadémiáknak és a velök kapcsolatos felső kereskedelmi iskoláknak a vallás és közokt. s a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által jóváhagyandó szervezeti szabályaik alapján megadható lesz a jog, hogy a felügyelet tekintetében, a mennyiben igazgató-bizottságukban a vallás- és közokt. m. kir. miniszter egy általa kinevezett veto joggal fölrüházott taggal képviselve van, közvetlenül a vallás- és közokt. miniszter alá legyenek helyezve. A kereskedelemügyi m. kir. minisztert a kereskedelmi akadémiákra ugyanaz a befolyás illeti meg, mint a kereskedelmi iskolákra nézve.

3. Minthogy a kereskedelmi akadémia elnevezés kizárólag a fentebb jelzett magasabb fokú intézeteket illetheti meg, e czimnek a felső kereskedelmi iskolák részéről való bármilyen használatát eltiltom.

A kereskedelmi akadémiákkal kapcsolatos felső kereskedelmi iskolák sem nevezhetők kereskedelmi akadémiáknak, de azon esetre, ha a jelzett föltételeknek megfelelnek, följogosíthatnak arra, hogy czimükben ezt az elnevezést használják:

„A . . . .-i kereskedelmi akadémia felső kereskedelmi iskolája.“

4. Az akadémiái tagozattal nem bíró összes felső kereskedelmi iskolák igazgatása, felügyelete tekintetében föltétlenül az 1895 dik évi szervezet rendelkezései tartandók meg.

Az egyes iskoláknak ugynevezett autonómiaja csakis e szervezet határozmányainak keretén belül gyakorolható.

Megjegyzem még, hogy a kereskedelmi akadémia létesítésénél a föntebb előirt föltételek mellett a helyi viszonyok is mindenkor mérlegeltetni fognak.

Végül kijelentem, hogy mindaddig, míg valamely intézet kereskedelmi akadémia létesítéséhez engedélyt nem nyer, e czimet nem használhatja, és az 1895-ik évi szervezet rendelkezéseivel mindenben föltétlenül köteles alkalmazkodni.

Budapest, 1890. márczius hó 9 én.

Ezt a rendeletet Miskolcz város közönsége nem olvashatja egész közönyös lélekkel. A haladó Miskolcz, mely Felső-Magyarország kereskedelmének és forgalmának gócpontját képezi, ha azt akarja, hogy emelkedése, kulturális előhaladása fokozatos lépésekben történjék, nem tehet egyebet, mint azt, hogy megragadja a kínálózó alkalmat s a felső kereskedelmi iskola betetőzése czéljából *Kereskedelmi Akadémiát állít föl*.

Ennek az üdvös czélnak megvalósítása végett a mozgalmat azonnal meg kell indítani. Eppen azért fölhívjuk városunk és vármegyénk intéző köreit, valamint a felső kereskedelmi iskola gondnokságát, hogy lépjenek sorompóba s álljanak a mozgalom élére.

A czél megvalósítása itt Miskolczon már csak azért is könnyen menne, mert *Sack Béla* főigazgató, a ki ezeket a dolgokat intézi, városunk szülötte, a ki bizonyára szívében viseli szülővárosa érdekeit.

Intőczédulák.

A miskolczi polgári iskolában uralkodó szellemről s az intőczédulákról lapunk legutóbbi számában megjelent közleményre *Gálffy Ignác* igazgató a következő választ küldte be:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapjában egy fájdalmas keblű szülő elmefuttatást tesz közzé a miskolczi

polgári leányiskolai rossz közszellemről és hivatkozik De Gerandó A. kolozsvári felsőbb leányiskolai igazgató egy nyilatkozatára, melylyel az intőczédulák ellen kikelt. Különösen az egészségtan tanítását kárhözhatja és kívánja, hogy az a jelenlegi kézüöl elvétessék és másnak adassék.

Nem tudom, hogy lehet-e a kolozsvári felsőbb leányiskolának a legelőbbkelő családok gyermekeiből álló, részben bennlakó tanulókkal való elbánást a miskolczi áll. polg. leányiskola növendékeivel való elbánással egy kaptafára huzni? Nem tudom, hogy Kolozsvár középfokú iskolai tanulóifjuságát lehet-e azzal a mértékkel mérni, mint a mieinket? Kolozsvárott ugyanis hat osztályu elemi iskolák vannak és így a nem odavaló elem nem megy a középfokú iskolákba. Nálunk nincsen mindenik iskolában 5-6 osztály és így néha oly elemek is bejutnak a középfokú iskolákba, a kik oda nem valók. Ezért — habár nem is esküszöm semmiben De Gerandóra — mégis kénytelen vagyok azt mondani, hogy a mi igen lehet Kolozsvárott, az nem állhat és ebben az esetben nem is áll Miskolczon.

Az egészségtan tanítása évek óta oly jó eredményt tüntetett fel, hogy mi annak tanítását jövőre is csak ott hagyjuk, a hol van. Jobban annál nem taníthatja senki sem, csak a szülőknek nem kell gyermekeik beszédje után minket oly fekete színben látni.

A mi a külön igazgatót illeti, ez reá férne a miskolczi polg. iskola . . . igazgatójára, de ez most még nem fog annak örülni. Addig is igyekezzünk tanítani a hogy tudunk, a czikkirő ur pedig igaz és jogos panaszával mindig meghallgatást talál Miskolczon is. Ha pedig éppen olyan rossz az az iskola, vigye más miskolczi iskolába, ebből a rossz szellemű iskolából gyermekét vagy vigye el Kolozsvárra, ha ugyanott felnevelik, most — higye el — mi sem örülünk az ily „okos, derék, szorgalmas“ tanulóknak jobban, mint más.

Isten adjon szegény városunknak jobb iskolákat, jobb tanárokat, tanulókat és tanítónőket, mert tudjuk, hogy minden rossz tanulóért az illető tanerők hibások. Rossz tanuló nincsen, csak rossz tanár és rossz tanító.

Kiváló tisztelettel maradok a tek. Szerkesztő ur igaz hive:

Gálffy Ignác.

Pedig a természet ujjáébredése közt csupán egy ideális lélek halt meg, a feltámadás reménye nélkül.

S mégis, a mint végtelen szomorú tekintete révedezve néz el a messzeségbe, semmi vád, szemrehányás, boszuérzet nem közelíti meg. Ellenkezőleg, mint a haldokló utolsó pillantása, megtisztulva látja a földi dolgokat, szelid könyörület szállotta meg az iránt, ki ellene oly nagyot vétett. Azt kívánta igaz őszinteséggel, fájó szíve minden melegével, hogy mind az az átok, mely reá nehezül, a másoknak áldására váljék. Emléke ne kísértse, ne keserítse, s feledni fogja, mintha soha nem is létezett volna. S ha néha mégis eszébe jutna talán, minden megbánás nélkül szelid enyhülettel tudjon reá gondolni.

Azért a rövid, de feledhetetlen édes boldogságért, melyben általa részesült, a földi lét minden további nyomorúságait száz halál kinjának árán is átvenné még a másoknak szenvedéseit is. Saját részére csak erőért esdett, hogy elviselhesse.

Még egy nehéz feladat várt reá. Az elszakadonak megadni a végleges feloldozást, a teljes szabadságot.

Arra gondolt, hogy csak egy dal küld el, melyből mindent megérthessen. Sorba vette mindazokat, melyeket egykor együtt dalolgattak, hogy tegyenek helyette valamást. Oh, akkor nem sejtette, hogy ily hamar fel használhatja őket. „*Isten veled, szavadra vallnom kellett*“ . . . de a vége nem talált, mert hiszen ő nem tudhatja, hogy valaha vissza fogja szívni még! „*A jó Isten ne verjen meg*“, „*Felleg borult az erdőre*“ . . . ezek igen keserűek s az átok lehetőségét is kerülni akarta. Tovább keres. „*Werner bucsudala*“ „*Emlékszel, midőn keblemre dölve*“ . . . Ah! nem bírja el ennek szivéttépő fájdalmait. Elveti az eszmét. Ne tudjon, ne lásson vérző szívébe, nem akarja visszakölni az elfordult szerelmet s önérzete megalázása lett volna, ha könyörületért esd. Hosszú tusa után végre elhatározta magát, hogy visszaküldi (lemásolva) azokat a sorokat, melyeket tőle kapott egykor: „*Emlékezzél*“ . . . Ha majd egykor a hir elvándorol hozzád, hogy pihenni már a temetőbe tértem. Hogy siri álmom édesebb lehessen, ejts akkor egy könnyet szép szemedből értem!“

Mikor elvégezve, boritékba zárta. Mintha

meghalt lelkét temette volna és a kriptáját csak most zárta volna be, úgy rémlett, úgy tünt fel előtte . . .

Elküldve a levelet, iszonyu gyötrelmet okozott a gondolat, hogy többé nincs mit írni. Hihetetlennek, képtelennek tartotta, hogy egybeforr lelkük köteléke el volna tépve, hogy megszűnt az utolsó egymáshoz fűzött fonál, hogy valóban végleg befejeztetett!

Elővette a köteg illatos, rózsaszínű levelet, mely az elmúlt boldogságról regélt, s mielőtt határozatát megbánta volna, hirtelen a tűzbe dobta mind, ne legyen tanuja, ne legyen bizonyítéka annak, a mi csak — volt! Aztán, mintha ezzel kifogyott volna minden erejéből, oda roskadt a tűz elé s emésztő kinnal nézte a felcsapott lángokat, aztán minden megsemmisült, hideg, szürke hamuvá lett!

Az utolsó láng is ellobbant, de ő érezte, hogy soha sem feled, s az emlék örökké él.

Merev önfudatosággal nézi a vigasztalan pusztítást, kint és bent egyaránt, szeméből nem hull egyetlen enyhítő könnyecsepp, soha se fakad nyomán, de remegő szíve tompán sajog . . . Megtört . . . Néma a szent fájdalom . . . hozzá ne nyuljatok! . . .

Castus.

Külső-Böcs és Belső-Böcs.

Külső-Böcs községnek nagyközséggé alakulása ügyében a következő helyreigazítást küldték be lapunknak:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A „Borsodmegyei Lapok“ multi számában a Külső-Böcs nagyközséggé történendő átalakulási mozgalom is tárgyalva van a megyei közgyűléssel kapcsolatban.

Itt az van írva, hogy az „alíráások közt gyanusak is találtak“, s hogy a főszolgabírói vizsgálatnak az lett az eredménye, hogy konstataáltatott, miszerint a község többsége nem óhajtja az átalakulást s hogy a nyilatkozat aláírásainak egy része hamis.

Ezen kitételeket szó nélkül nem hagyhatom.

A tudósító ur, ki e cikket írta, nem jól értette meg az ügy tárgyalását. Ezt a főszolgabíró nem mondta. Az, mintha valamely aláírás hamissága konstataáltatott volna, nem felel meg a valóságnak.

Ha így állna a dolog, akkor a főszolgabíró ur vagy az alispán ur biztosan megindította volna a hamis aláírások miatt a büntető pert.

De nem így áll. A tény az, hogy a főszolgabíró ur f. é. márczius 22-én 9 óra után megjelent Kun J. főszolgabíró ur társaságában a K.-Böcs község házában: Kidoboltatott, hogy az adófizetők a község házára jöjjenek, mert a főszolgabíró ur az aláírások valóságát akarja megvizsgálni.

A nép egyrésze, t. i. a kik otthon voltak, 100-an felüli számban, meg is jelentek a község házában és a *megjelentek közt egyetlen egy se volt, a ki aláírása valódiságát kétségbe vonta, vagy kérelmüktől elállt volna.*

Ez a tényállás.

A főszolgabíró urnak valaki besugta, hogy a kimutatásban van olyan nevű ember is, aki meghalt a nyilatkozat kelte előtt, s olyan is, a ki Amerikába ment. Ily tény azonban jegyzőkönyvileg megállapítva nem lett. Ilyen emberek névaláírása sincs hamisítva. A meghalt ember hasonnevű fia fizeti az adót, s ő írta alá a nyilatkozatot. Az Amerikába ment ember aláírása sincs hamisítva. Ennek a neje írta alá a saját nevét, mert övé a vagyon, övé az adó is.

A községi eljárás becsülete érdekében kérem a t. szerkesztő urat ezen helyreigazítás közzétételére, mert a „Borsodmegyei Lapok“ multi cikke után igen ferde világításba helyeztetett a mi igazságos ügyünk, melynek úgy látszik, igen göröngyös utat kell megfutnia, mielőtt célhoz jutnánk.

Ha a főszolgabíró ur minden egyes aláíróra maga elé hi, — úgy meggyőződhetett volna minden aláírás valódiságáról, jogszerűségéről. De mert ezt nem tette s mert még ebed előtt eltávozott: a rendelkezésünkre bocsátott kevés idő alatt fizikai lehetetlenség volt mindenről meggyőződhetnie. Azt pedig, hogy a kik a főszolgabíró nem is hallott hívására meg nem jelentek vagy a kik betegség vagy távollét miatt meg nem jelenhettek, azok aláírása visszavontnak vétessék — a főszolgabíró ur se, más se mondhatja ki.

K.-Böcs, 1900. márczius 28.

Gyűkér István,
bíró.

UJDONSÁGOK.

— A miskolci dalár-egylet évi rendes közgyűlését f. évi április hó 1-én d. e. 11 órakor tartja a városháza nagy termében, melyre a pártoló tagok és a község a helybeli lapok útján tisztelettel meghívottnak. Külön meghívók nem küldetnek szét. *Az elnökség.*

— A tarjáni pap. Tisza-Tarján községének refermatius lelkésze: *Edes Vincze* halt el a napokban 66 éves korában. Az öreg ur, kit nemcsak a község, hanem egész Borsodmegye becsült és szeretett s tarjáni nagy papnak nevezett, tipikus megtestesítője volt a minden ízében magyar patriarkális református papnak. Az elhunyt volt szerzője annak a híres szép magyar nótának: „Jaj de busan harangoznak Tarjában“ . . . Az igazi magyar embert, a nagy tarjáni papot eltemették. Zugtak a harangok . . . olyan busan talán sohasem harangoztak Tarjában . . .

— A magyar nemzeti zarándoklat. A magyar nemzeti zarándoklat, a mely Vasary Kolos hercegprímás és tíz püspök vezetése alatt április 24-ikén indul Rómába, állandó érdeklődés tárgya nálunk is. Miskolcra is részt fognak venni a zarándokmenetben. Mágások, képviselők, tudósok, ügyvédek, papok, orvosok, azonkívül egyszerű földmivesek vesznek részt a zarándoklásban, a melynek kimagasló pontja lesz a Lateránban tartandó magyar istentisztelet, a hol II. Szilvester pápa van eltemetve, a ki Szent István királynak küldötte 900 évvel ezelőtt a magyar szent koronát. Az istentiszteletet Vasary Kolos biboros hercegprímás tartja a lateráni kanonokok segédletével. Az ünnepi beszédet pedig Fehér Ipoly, pannonhalmi főpát mondja, mint annak az Asztrik apátnak utódja, a ki Szent Istvánnak elhozta Rómából a koronát. Azonkívül számos más egyházi ünnepség vár a zarándokokra, a kiket a 90 éves agg XIII. Leo pápa ünnepi kihallgatáson fogad.

— A helybeli tanítószálya vita estélye.

Örömmel jelenthetjük a nagyközségnek, hogy a márcz. 24-én tartott vita-estély a miskolci tanítók otthonában egy erkölcsi tekintetben, mint a paedagogia elvei szerint — fényesen sikerült. A téma vonzott; mert huszonöt tanító között két hölgy tanítót is láttunk ott. Azt mondhatni, a tanítószálya jelen java jelen volt. Ez újabb bizonyítéka az otthonnak, hogy ily hasznos intézményre a tanítószálynak szüksége volt. Az otthon elnöke meleghangú megnyitó beszédje végzetével felolvasta az első vita-tételt: *A magyar nyelvet olvasó vagy kézikönyvből taníttassék-e?* és arra kérte a tagokat, hogy eszmét cserélve, vitassák azt meg. A jelen voltak közül 15 tanító vette ki a maga részét a vitában, hol pro, hol kontra elvekket. Mig végre az elnök összeegyeztetve a többségben levőknek nézeteit a kisebbség nézetével, határozatilag kimondta: *„A magyar nyelv az elemi iskolában olvasókönyv segítségével (mint segédeszközzel) taníttassék; nyelvtan könyv azonban csak is mint példát adassék a gyermek kezébe.*

A másik tétel: *A számtan kézikönyvből taníttassék-e vagy elég legyen, ha a tanító kezében lesz egy kézi könyv?* már nem okozott oly nagy nehézséget, mint vettük észre; mert néhány hozzászólás után azt mondhatni egyhangulag kimondták: *A számtan maga legyen a tanító, csupán egy helyesen szerkesztett példatár adassék a gyermek kezébe.*

Ha még azt említjük meg, hogy a sárospataki tanügyi bizottság elnöke kereste meg ez iránt otthonunk egy buzgó tagját s általa az otthont is és hogy az est az elnök és a jelen volt hölgyek éltetésével végződött, nagy röviden beszámoltunk az estélyről. Ily összejövetelek gyakrabban sem ártanak!

— Hangverseny. Ma tartja a miskolci zeneakadémia nagyszabású hangversenyét a Seper-szálloda nagytermében. A műsor, melyet már közöltünk, felette változatos és a fokozottabb igényeket is teljesen kielégíti. Klíma sikerült hangversenyeinek bizonyára legsikerültebbike lesz.

— Meghívó. A miskolci ipartestület védnöksége alatt levő iparos ifjusági önképző, olvasó- és közművelődési-egylet rendes évi közgyűlését az ipartestület tanácskozási termében f. 1900. évi április hó 8-án d. u. fél 3 órakor tartja meg, mely időre és helyre

az egylet t. cz. rendes és pártoló tagjai tisztelettel meghívottnak. Miskolcra, 1900. évi márczius hó 22-én. Polatsek Arnold, egyleti elnök. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés az egylet múlt évi működéséről. 2. A múlt évi pénztári számadásáról betérjesztett zárszámadás megvizsgálása és a f. 1900. évi költségvetés tárgyalása és megállapítása. 3. A tisztviselők, u. m.: alelnök, titkár, igazgató, pénztárnok és két könyvtárnok választása. A választmányi tagok sorából az alapszabályok 10. §-a értelmében kisorsolás útján kilépett — valamint az évközben a rendes tagok sorából betöltve volt, — de megürült 8 rendes és 6 pót választmányi tagnak a választása, illetve a választmányok illy módon leendő kiegészítése. 5. Az „Iparos Ifjusági egyleti Dalárda“ működő és pártoló tagjai sorából (alapsz. 12. §.) beválasztandó 6 rendes 3 póttagnak a választása, illetve a választmányok illy módon leendő kibővítése. 6. Netán beérkező indítványok tárgyalása.

— A vágóhídi bizottság kiegészítése. A közbizottsági felügyelő és ellenőrző bizottság tagjává, mely tagsági hely néhai Varajthy István elhalálásával jött üresedésbe, Miskolc város tanácsa Arvay Dániel városi képviselőt választotta meg.

— Alakuló közgyűlés. A miskolci izr. hitközség képviselő testülete f. április hó 1-én dr. Gencsi Samu elnöklésével alakuló közgyűlést tartja.

— Az utcái kioszkok. A mikor a város néhány évvel ezelőtt engedélyt adott arra, hogy a városban apró elárúsító kioszkok állíttassanak fel, tette ezt főleg azért, mert remélte, hogy ezek a várost nem elcsúfítani, hanem ellenkezőleg, egy kissé emelni is fogják. A tapasztalat azonban egészen mást bizonyít, a mennyiben határozottan állíthatjuk, hogy ezek eldisztelenítik az utcákat. Nincs senki, a ki gondolzza, — igazi mostoha gyermekek — az üvegtáblákon a piszoktól alig lehet átlátni, ha pedig betekintünk, egész lomtárt találunk, ahol a seprőtől s egyéb a nyilvánosság elé nem tartozó tárgyaktól kezdve egészen a narancsig és foghagymáig minden látható. A legbosszantóbb pedig a dologban az, hogy ezek az elhanyagolt kioszkok legnagyobb része egész a főutcán — tehát a legnépesebb helyen — van elhelyezve. Nem ártana, ha a város gondjaiba venné ezeket a kioszkokat, vagy eltávolítaná, mint a színház mellett eltávolította.

— Tűzoltó-gyakorlatok. A miskolci önkéntes tűzoltó egyletnél a tavaszi gyakorlatok ápr. 8-án veszik kezdetüket.

— A páriák. Mindenki tudja, hogy a hivatásos napidijasokra gondolunk, mikor e címet leírjuk. Igen valóban azok voltak s azoknak tartattak a humánus XIX. század végének örök dicsőségére, egészen a napjainkig nem akarták elismerni a bársonyszékes nagyságok, hogy ők is az Isten képe van teremtvé. De pár hét óta be kell ismerünk és örömmel ismerjük be, hogy a közvélemény jobb és nemesebb érzése és gondolkozása utat tör magának a hatalom birtokosaihoz is. Nem régen jelent meg egy miniszteri rendelet, mely az állam szolgálatában lévő díjnokoknak is nyugdíjat biztosít s helyzetüket több üdvös intézkedéssel javítja. Legújabbán pedig az igazságügyminiszter adott ki egy rendeletet, a bírósági nyugdíjasokra vonatkozó. E rendelet szerint a napidijasoktól főnökeik rendszerint a maximális munkaidőn felül is megkivánták a szolgálat teljesítését. A kibocsátott igazságügyminiszteri rendelet meg-hagyja, hogy a napidijasok, a kik a hivatalos órákban kötelességüket pontosan teljesítik, az ezenkívül teljesített munkáért külön díjazásban részesüljenek. Hát mégis ember a díjnak? Kár hogy ez a rendelet csak a bírósági díjnokokra vonatkozik.

— Lótulajdonosok figyelmébe. A miskolci lóavató bizottság április 4-én a Zöldfán katonai lóvásárt tart. Ez alkalommal 4, 5, 6 és 7 éves hátslovakat vásárol.

— **Látványosság**-számba megy az a pompás kirakat, melylyel a Dunky fivérek udvari fényképészek városháztéri műtermük bejáratát pazar fényvel feldisztették. Maga a műterem a lehető legkényelmesebb, legmodernebb és legizlésesebb berendezésével valóban bámulatba ejti a szemlélőt. A tágas, erkélyes és kiváló csínra valló szép kilátást nyújtó nagy felvételi termen kívül pompás váró terem és szeparált öltözők állanak a közönség rendelkezésére. Megjegyezzük, hogy e monumentális épületet Dunky fivérek saját költségükön a legcélszerűbben alakították át és részben újból építették, tizenkilenc évre biztosítva maguknak a bérletet. A művészi és legjobb kivitelű fényképek csak arról tanuskodnak, hogy azt a sok magas kitüntetést és elismerést valóban igen megérdemelte e derék cég.

— **Agyonlőtte a nagyanyját.** T.-Németi községben egy hét esztendő kis fia vigyázatlanság folytán lelőtte nagyanyját. Kalács János — így nevezik a kis fiút — apja fegyverével célzott, azt hitte, hogy a fegyver nincsen megtöltve. A mikor a lövés eldőrdült, az öreg asszony holtan össze-rogyott.

— **Miskolcz és Vidéke Bőripari Hitelszövetkezte,** mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, folyó évi április hó 1 én, Kazinczy-utca 21. szám alatt mintaszerűen berendezett bórraktárát megnyitja.

— **A falu rosszat,** népszínmű irodalmunk e gyöngyét választá a miskolci népiszkolai tanítók „Otthon” köre május hó 5-én színházunkban megtartandó műkedvelői előadás tárgyául. A próbák a főgymnasium épületében serényen folynak, a főpróbát május hó 4-én este 8 órakor fogják megtartani. Az előadásban közreműködnek: Kőszeghy Istvánné, Csima Béláné, Póta Lászlóné urnók, Szilágyi Erzsike, Filep Ilonka, Szabó Piroska, Tana Karolin k. a., Póta László, Szepesik János, Beregszászy Károly, Csiky Béla, Brujman Lajos, Angyal K., Marossy Lajos, Kőszeghy István, Nagy Sándor és Mózes Lajos.

— **Visszaszáll a fecske . . .** Nem sokára itt lesznek a fecskék; szelik már gyors szárnyaikkal a levegőt a tengerek fölött. Tudjuk, hogy szoktak hazatérni. Helyi és időjárási okok, vagyis a vidék alacsony, vagy magas fekvése, annak éghajlata, az évek szerinti ingadozó tavaszakadás módosítják első jelentkezésük napját. Az első fecske látása eseményszámba megy minden háznál s a hiúságnak is van vele dolga, mert azt tartja népünk, a ki először lát fecskét s utána mosakodik, elvesziti szeplőit, piros, bársonyos lesz az orozája: „Fecskét látok, szeplőt hanyok.” Nemsokára megint kelete lesz ennek a mondásnak. Érdekes az a viszony, mely népünk és a fecske között szorosra forrott. Közmondások és szállóigék egész sora jellemzi e szoros barátságot. De e mondásokban érdekesen nyilatkozik meg a nép megfigyelő képessége is, mely a látszólag mellékes, nem feltűnő, de a madarak természetét jellemző szokásokat elleste és a maga viszonyaira alkalmazta. Ilyen mondások a többi közt: „Annyi, mint őszkor a fecske.” „Élmeget őszszel a fecske, de őtet a veréb nem követi.” „Hirmondós fecske tavaszt énekel.” „Idővel a fecske még házadra szállhat” (szerencsés lehetsz), „Nekiszokott, mint fecske a repdeséshez”, „Nyári szállásért meg nem teled veled a fecske”, (háladatosságnak is van határa), „Nem sirat egy fecskét egy nyarat”, „Csacsog, mint a fecske”, „Ritka, mint a fecske a kalitkában”. Elterjedt, kedvelt nótáink közt is gyakran előfordul a fecske, jelölve roppant népszerűségének.

— **A képviselőválasztók névjegyzéke.** Az 1900. évre szóló képviselőválasztók névjegyzékét most állítja össze a központi választmány kebeléből kiküldött összeíró bizottság. Az összeírásra névze tudvalevőleg terjedelmes utasítást bocsátott ki a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök,

melyben részletesen körülírja a választói jogosultságot és az összeíró bizottság működési körét. Az összeírás befejezése után a névjegyzék közszemlére lesz kiállítva, mely ellen aztán főlegbezzni lehet a törvényes határidő alatt a központi választmányhoz.

— **A tizenkilenczedik.** Egy kis vasuti állomásra a napokban egy fiatal asszonyka érkezett alig kéthetes gyermekével. A vonatról leszállva, a közeli kocsmába ment, ahol letette gyermekét s kérte a pinczérnőt, hogy néhány percig vigyázzon rá, a míg visszajön. A pinczérnő mitsem sejtve, vállalkozott az őrzésre, az asszonyka azonban visszaroht az állomásra s az éppen idülő vonatra felszállt. Mikor már a kocsmában nem győzték várni, keresték mindenfelé s ekkor kiszült, hogy az asszony megszökött. A gyermek ruhájában talált papírszelet azonban mindent megmagyarázott. Így szólt az irás:

„Nektek ajándékozom gyermekemet Szegény vagyok, nem tarthatom: neveljétek föl. A gyermek neve L. Hedvig Johanna”.

A kocsmárosné, a ki tizennyolcz élő gyermek anyja, erre így szólt:

— Ha tizennyolczat feltudtam nevelni, majd elbirom valahogy a tizenkilenczediket is.

És a kis ártatlant be is fogadta nem éppen kisszámú családjába.

x **Hazafui kötelesség** a magyar ipart támogatni és különösen olyan elsőrangú gyárost, mint Keresztély Sándor, zongora készítő, ki mintatelepén (Budapest, Váci-körút 21. iparudvar,) raktáron tartja az összes külföldi zongorákat, nem csak hogy azokat eladja, hanem azért, hogy a vevőknek azonnal be is bizonyíthassa, miszerint saját gyártmányu zongorái ép oly jók és tartósak, mint bármely külföldi gyártmány. Keresztély Sándor rendkívül figyelmesen és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit, zongoráit 10 évi jótállással adja el és ócska zongorákat is becsereél. — Ha minden gyárosunk a magyar gyártmányunk olyan hírnevet szerez, mint Keresztély, akkor a magyar ipar föllendülése nem csak hogy biztos, hanem még a külföldön is előkelő helyet fog kivívni.

— **Hideg márcziusról.** Ha még sokáig tart az, hogy bundában kell bandukolni az embereknek az utczákon, valóra válhat a következő párbeszéd:

Csavargó: Rendőr ur, kérem ha szabad kérde-nem, még mindig fütik a börtönöket?

Rendőr: Fütik bizony.

Csavargó: Akkor hát várjon csak reám egy-két percig itt az utczasarkon — *lopni megyek.*

— **Gyilkos oláhczigányok.** Ugy látszik, hogy ez a vakmerő népség napról-napra több gondot okoz a hatóságoknak és több kárt a békés polgároknak. Ujabban egész kötetre való gázságot követtek el. Egyelőre csak néhány kiemelkedőbb vállalatokról emlékezünk meg. Mint tudósítónk írja, Füzes-Abyonban s még több szomszédos faluban garázdálkodtak. Különösen élelmiszereket loptak nagy mennyiségben. Sonkát, zsírt, kolbászt, szalonnát, lisztet és egyéb efféléket. A csendőrség tüstént keresésükre indult. A lopott holmik egy részét Kerecsend mellett egy gödörben találták meg, Besenyő körül pedig magát a jeles bandát is sikerült elcsipni. Itt jön azonban a java. A két csendőr a legközelebbi őrállomásra akarta őket kíséni. Utközben megálltak és a csendőrök bizonyos okból letették fegyvereiket és a kocsi mellé támasztatták. A cigányok sem voltak restek, a puskákat kézre keríteni pillanat műve volt. A két fegyvertelen és mit sem sejtő csendőrt aztán lefogták és levetkeztették. Egyiknek sikerült megmenekülni, de a másik mai napig sem került elő. Ugy látszik, agyonverték. Egyéb ként még bizonyosat nem lehet mondani, mert a megszabadult csendőr sem tud elégséges felvilágosítást nyújtani. A napokban megint két vasrvert cigányt hoztak be a

csendőrök. Kocsin hozták őket, mely elé három pompás ló volt fogva, a melyek még előtte való nap a szilvási kántor zabját ropogtatták. Két másik cigány azonban, kik ugyanakkor egy gazdaember két lovát vetették pártfogásukba, megugrottak — persze a lovakkal együtt.

— **Kisasszony ujoncz.** A bakanóta azt mondja:

„Azt üzente a muszka a császárnak,
Sorozzon be lányokat is bakanak.”

Nem tudjuk, igazat mond-e a nóta, hogy lett-e foganatja az üzenetnek, annyi bizonyos, hogy Csetényi Jusztin kisasszonyt megidéztek annak rendje-módja szerint sorozóra. Nagy riadalmat okozott a piros czédula a családban, mely szerint nevezett hadköteles tartozik akkor és akkor, itt és itt tiszta testtel és tisztán megjelenni, mert másképp elő iesz vezetve; eleinte nem akarták az idézést elfogadni, de nem lehetett kétség, a név, a születés helye és ideje minden „stim-melt”, át kellett venni! Miután a dolog szóról-szóra igaz, meg kell magyaráznunk, hogyan történt. Az 1879. évi születési anyakönyvben latinul be volt jegyezve, hogy „nomen infantis: Justin.” A pap azután nem nézte a következő rovatot, mely szerint „Sexus: femina”, hanem beírta a kisasszonyt az állításkötelesek közé. Ennek alapján bevették az összeírásba, sorszámot húztak neki (még pedig alacsony) és megidéztek sorozásra. Hihetőleg azért nem sorozzák be katonának Csetényi Jusztint.

x **Ruganyos aczélsodrony-ágybetét és matracz-gyár.** Schäffer J. és Társa Miskolcz, Kazinczy-utca 22. Ajánlja aczélsodrony-ágybetéteit, fa- és vaskerettel, továbbá matracz párnáit, melyek kívánatra lószőr, afrique vagy tengeri füvel tömetnek. Modern gépekkel felszerelt gyárunkban, ágybetéteinket, matraczainkat, csinos és tartós és amel-let practikus kivitelben, és olyan olcsó árban állítjuk elő, hogy e téren bárkivel kiálljuk a versenyt. Kedvező részletfizetési feltételek. E szakba vágó mindennemű javításokat gyorsan és jutányos árban eszközölünk. Vidéki megrendelések pontosan foganasítatnak.

x **Hogyan lett egy házaspár 6 gyermekével boldog!** Egy fővároshoz közeli vidéki városban élt férj és feleség 6 gyermekével. A férj mindig szorgalmas volt, de mégis csak ritkán sikerült neki valamit keresni, úgy, hogy családját alig bírta eltartani. Az asszonynak egyszerre csak azon gondolata támadt, hogy férje tudtán kívül részt vesz az osztálysorsjátékban. Sokáig takarékoskodott a krajezarokkal, míg egy negyedecke sorsjegyet beszerezhetett volna; ekkor Török A. és Társa céghez, Budapesten, Váci-körút 4., fordul és megrendelt ott 1/4 sorsjegyet. Számát sem az 1-ső, sem a 2-ik, de a 3-ik és 4-ik osztályban sem húzták ki. Elcsüggedve irt az asszony Török A. és Társa cégnek: „még csak két osztály, aztán veszve vannak a megtakarított krajezarok”. Ez azonban nem így volt, mert az 5-ik osztályban nagy nyere-menynyel húzták ki a számot. A Török-cég, mely előtt a család szánalmas helyzete ismeretes volt, azonnal sürgönyözött az asszony részére megálapított címre, hogy sorsjegyüket egy nagy nyere-menynyel kihúzták. Másnap mar megjelent az asszony férjével együtt Török A. és társa cég budapesti irodájában, de férje előtt még titkolta, hogy mitörtént. Csak a mikor a hivatalos huzási jegyzékből meggyőződött és miután Török A. és társa cégtől a pénzt felvette, adta meg urának a felvilágosítást. A szegény ember öröme leirhatatlan nagy volt, reszkető kezekkel és örömkönnyekkel szemeiben, ölelte át feleségét ezen szavakkal: „neked köszönöm jó asszony, hogy mindkettőnket gyermekeinkkel együtt boldoggá tettél”.

x **Megvételre kerestetik egy rövid zongora (pianó).**

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Színház, Művészet.

* * A kedvelt komikus és a zsufoolt ház úgy látszik elválaszthatatlan fogalmak, legalább úgy volt ez azelőtt és így volt legutóbb a *Ferenczy* jutalomjátékán, mely alkalommal a „*Nagyapó*“ ez az ócska, színműirodalmunk eme gyenge hajtása került színre. *Ferenczy* természetesen az óvációk tárgyát képezte ez este, igyekezett mókáival sok mosolyt kicsalni, de bizony jobban emelte a darab és az előadás élvezhetőségét az a sok kedves régi magyar népdal, melyet oly nagy tetszéssel s annyi odaadó kedvességgel dalolt ez este *Ledofszky* és *Csongory*. *Bethleni*-nek is sok sikerült énekszama volt ez este. *Ráthonyi* Stefi ke fiatal, kíváncsi, naiv paraszt lányt, — igen ügyesen, sok természetes bájjal és közvetlenséggel adta. *Ráthonyi*-nak valamivel nagyobb szerepe lehet, de sikerültebb aligha, mi legalább régen nem láttunk tőle ilyen alakítást. Kijutott a tapsból *Breznay*-nak és *Baghy*-nak.

Szerdán a „*Doktor Szeleburdi*“ került ez idényen harmadszor színre. Nem tette helyesen a direktor ur, hogy a *Napoleon öcsém* után ily hamar újból színre hozta, mert egymásután látva e két darabot, a vérokonságuk igen szembe szökő. A két darab tárgya ugyanis felette hasonlít egymáshoz, a ki az egyiket megnézte, a másikat is csaknem mint ismerőst üdvözölheti mert nem csak a *Gulhi* egyéniségét viseli e két darab annyira magán, hanem még a cselekménye és iránya is jó részben hasonló. A *Napoleon öcsém*ben egy ügyvéd a jó szívé, de igen szögletes modoru bojtárja *Fagyari* *Napoleon* neve alatt követi el szerelmi kalandjait — ebben egy sanatorium tulajdonosa ideges és karikaturaként oda állított assistensét használja fel erre. A feleség mindkét esetben meg akar férje bünyöségéről győződni, segítő társa mindkettőben van. A mi ott a „*Vig szalmaözvegy*“-hez címzett fogadóban történik, csaknem ugyanaz játszódik itt le az „*Olympus*“-hoz címzett orpheumban. A helyzet komikumok egész láncolata s a darab vége is nagyon közeli rokonságban vannak egymáshoz. A *Doktor Szeleburdi*ban ugyszólván csak a nyakéket, meg a heringet nélkülözzük, — de nem sajnosan. Még a gázlámpával is éppen úgy ügyetlenkedtek, mint a *Napoleon öcsém* előadása alkalmával, a kuliszát majd nem felgyújtották. Legtöbb tapsot kapott *Ferenczy* ez este, ki a czimszerepet játszotta. *Csongory* fess Klára volt. *Markovics* Margit a tapson kívül szép virágcsokrot kapott. *Molnár* komolyságát nem tudta megőrizni, ő jobban mulatott az előadáson mint mi, a mennyiben a provokálásnak komoly, hideg és kimért aktusát elnevette, ezt különben részben a *Ferenczy* rovására írjuk. *Baghy* jó volt. Nem tudjuk miért adott az igazgató ur egyáltalán nem *Almássy*-nak való szerepet.

Csütörtökön a *Latabár* jutalomjátéka alkalmával *Ne hagyd magad Schlésinger!* került színre. Üres ház, silány darab, rossz előadás jellemezték ez estét. A darabot a szereplők valóságos „házi kezelésbe“ vették. Nem a gyér közönségnek játszottak, de saját mulattatásukra.

* * **Jutalomjáték.** Az utolsó előtti jutalomjáték, a *Baghy* Gyuláé, ma este lesz színházunkban. De nemcsak jutalomjáték, hanem premier is lesz, a mennyiben *Hennequin* igazi francia szellemességgel megírott s óriás sikereket aratott „*Utazás a válás körül*“ vigjátéka kerül színre. *Baghyt* úgy közönségünk, mint a kritika az egész idény alatt osztatlan elismerésben részesítette s hisszük, hogy elismerésének a mai jutalomjáték alkalmával is méltó képen fog kifejezést adni.

* * **Az utolsó hét** színházi műsora. Szombat márczius 31. *Baghy* Gyula jutalomjátékán: „*Utazás a válás körül*“, vigjáték (először).

Vasárnap, április 1. „*A szökött katona*“, népszínmű. — Hétfőn, ápr. 2 ikán ujdonság itt először, félhelyárrakkal: „*Névtelen levelek*“, bohózat. — Kedden, ápr. 3-án itt először: „*A kis szökevény*“. — Szerdán, ápr. 4-én itt másodsor: „*A kis szökevény*“. — Csütörtökön, ápr. 5-én ez idényben utoljára: „*A kis szökevény*“. — Pénteken, ápr. 6-án félhelyárrakkal, ez idényben utoljára: „*Napoleon öcsém*“. — Szombaton, ápr. 7-én, utolsó előtti előadás *Bihary Zoltán* karmester jutalom játékaul: „*A kis alamuszi*“, vig operette ifj. *Bokor Józseftől*. — Vasárnap, ápr. 8-án utolsó és bucsu előadásul: „*A férj vadászni jár*“.

* * **Ujdonság.** Kedden fog színre kerülni a „*Kis szökevény*“, a Népszínház szép sikert aratott, s állandóan repertoiron lévő darabja. A nehéz, de szép tánczok, melyeket *Hans* né, a Népszínház balettmesternője tanított be, csak emelni fogja a bájos zenéjü operette sikerét. A főpróbát *Ferenczy* rendezése mellett, a sajtó képviselőinek jelenlétében hétfőn délelőtt 11 órakor fogják megtartani. A kedves darab elé nagy érdeklődéssel nézünk.

Az utolsó jutalomjáték, egyszersmind az utolsó előadás is, ápril hó 9 én lesz, mely alkalommal a karszemélyzet jutalomjátékául a „*Nebántsvirág*“ kerül színre.

CSARNOK.

—

I.

Képek.

*Elém jönnek olykor
Elmulott szép képek,
Melyeket az idő
Csunyán széjjeltépett.*

*Ezeket én gyöngén,
Lassan összerakom
S lelkem elmereng a
Régen elmúltakon.*

*Újra érzem mindazt,
A mit egykor régen
Érezett az ifju
Szerelmes szívében.*

*A kint és a gyönyört
Felkeltik e napok,
Mialatt keserves
Könyveket hullatok.*

II.

Én is láttam . . .

*Én is láttam a csillagot
Lefutni az égről,
Hosszu, fényes csíkot hagyott
Maga után égőn.*

*Én is jártam patak partján
Hoidvilágos éjjeleken,
Hol a hab a habot hajtván,
Annyi szépet regélt nekem.*

*Puha süben én is ültem
Álmimba elmerültem,
Nekem is volt eszményképem,
Nekem is volt . . . egyszer régen.
Karlta Béta.*

Irodalom.

* * **A Pesti Hirlap** valóságos irodalmi eseménynek kezdte az újévet s azzal is zárja az első negyedévet. — *Gárdonyi Géza* ötkötetes nagy történeti regénye ez: Az egri

csillagok, mely a lapban most ér véget. Oly rendkívüli érdeklődést, oly általános tetszést csak kevés mű aratott még a magyar olvasóközönségnél, mint a kitünő költő és író ez első nagyszabásu regénye. A második negyedre azonban már újabb irodalmi eseményt jelent be a *Pesti Hirlap*: *Mikszáth Kálmán* új nagy elbeszélését, melynek közlését a közeli napokon kezdi meg. Az már régi ismert tény, hogy a *Pesti Hirlap* ad legtöbb és legváltozatosabb olvasmányt a napi események megbeszélésén kívül; ad előfizetőinek különféle kedvezményeket: évenként nagy naptárt, havonként kis jegyzéknaplót, díszes divatlapot féláron s mégis most újabb kedvezményt is tart fenn, de már csak leg-hivebb, legkitartóbb előfizetőink; azt már csak azok kaphatják meg, a kik megszakítás nélkül egész éven át előfizetői maradnak a lapnak. Ezért is melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe e páratlanul álló, nagy magyar napilapot, melynek előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fillér, negyedévre 7 korona: s a *Párisi Divat* című hetenkint megjelenő díszes kiállítású divatlapal negyedévre 9 korona. Kiadóhivatal: Budapest, V., Váci-körút 78.

* * **Párisi Divat.** Az idén, mikor még Páris a szokottnál is inkább központja lesz a világnak, a kiállításnál fogva s mikor a párisi szabók a szokottnál is szebb, eredetibb dolgokat teremtenek, igen érdekes a hölgyközönségnek azt tudnia, milyen lapban látja mind együtt azon bámulatos szépségű mintaruhák ábráit, melyek Páris első műtermében készülnek. Ez a lap a *Párisi Divat*, melynek az első francia czégek küldik el mintaruháik fényképmásolatait. S a magyar hölgyközönség nemcsak az ábrákat kapja meg, de olyan szabásmintákat, s olyan magyarázatokat kap a lapban, hogy azok nyomán otthon is úgy készítheti el ruháit, mintha Párisban varratta volna. Az anyagok jutányos beszerzésében a szerkesztőség tanácsal is, közbenjárással is mindenkor segítségére van olvasóinak. A lap többi terét a kézimunka, a háztartás, lakásberendezés, társadalmi szokások, kozmetika, egészség, fővárosi élet, konyha stb. köréből vett cikkek töltik be, lehetővé téve a vidéki olvasóknak is azt, hogy mind e dolgokban a fővárosi fejlettség színvonalán álljanak, még pedig hasonlíthatatlanul kevesebb költséggel, mint azt különben tehetnék. — A lap szabásminta és színes kép mellékletei is e czélt szolgálják; ezeken kívül egész ivnyi regény is van mellékelve minden számhoz. A „*Párisi Divat*“ előfizetési ára egy évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor. A „*Pesti Hirlap*“-pal együtt egész évre 36 kor., fél évre 18 kor., negyedévre 9 kor. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol — és kéziratokat vissza nem ad. —

D. S. Helyben. Ön a következőkkel végzi elegikus költeményét:

Dobogó szívomnek minden cseppe lángol
Te érted lángol esalfa kis leány.
S lantot ragadni készlet markaimba
A dalfakasztó zsendülő virány.

S míg dalt pengetve, vágyódom utánad,
Előttem multunk rózsás képe ring:
Midőn szerelmi kéjben uszkálhattam . . .
Mint Ozeán hullámain — a hering.

Nagyon jó, csak folytassa fiatal ember!
Aranka. Nem tévedett, nevezett folyóiratot Budapestben szerkesztik.

Érdeklődő. Olyan nevű magyar mágnást nem ismerünk.

G. B. Szerencs. Legutóbbi számunk csarnokában közölt verset a jóakarát erős méltánylásával mint poetikai kuriózumot közöltük csupán. A megfelelő szerk. megjegyzés csak tövédeésből maradt el mellőle.

Főmérnök. Köszönlük.
L. Gy. Budapest. Tisztelet példányok legnagyobb sajnálatunkra, csak igen korlátolt mértékben állanak rendelkezésünkre.

A Miskolczi Gőztéglagyár részvénytársaság.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, vállalkozókat, építész és építőmester urakat, hogy túltermelés következtében a múlt évről felmaradt

tégla és kézi fedélcserép

nagy készletünket újabb intézkedésig miskolczi építkezések részére **mélyen leszállított árban elárusítjuk.**

Kérjük tisztelt vevőinket előjegyzéseiket a részvénytársaság Püspök-
utcai irodájában eszközölni, hol is a minták megtekinthetők és a mélyen leszállított árakra nézve legnagyobb készséggel fog felvilágosítás adni.
Kelt Miskolcz, 1900. január hó 23.

A Miskolczi Gőztéglagyár részvénytársaság igazgatósága.

10-10

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
13	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3909	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Nyujsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, vagyis az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben **tizenhárom millió 160,000 korona** lesz kihuzva és az egész vállalat **állami felügyelet alatt áll.**

Az **eredeti sorsjegyek** tervszerű árai az 1. osztályhoz: egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 korona
" negyed (1/4) " 1.50 " 3.—
" fél (1/2) " 3.— " 6.—
" egész (1/1) " 6.— " 12.—

utánvét mellett vagy az összeg **előzetes be-
küldése** ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. április hó 7-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest, V., Váci-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Tsa** felárusítók Budapest.

Kérek részemre .....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

utánvételezni kérem
Az összeget.....frt / postautalvánnyal küldöm.
A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

Hirdetmény.

A néhai özvegy Bató Istvánné tulajdonát képezett és Miskolczon a Széchenyi-utczában 17. szám alatt fekvő ház emeletén egy előszobából, három utcai és egy udvari szobából álló

lakás

a szükségelt mellékhelyiségekkel együtt megüresedvén, folyó évi **május hó elsejével három évre**

bérbe adatik.

A mit is ezennel oly értesítéssel tesz közhirré, hogy a szóban levő lakást bérbevenni szándékozók a bérleti árra vonatkozó zárt ajánlataikat **folyó évi április hó 18-ik napjáig**, alulírott végrendeleti végrehajtóhoz további intézkedés végett nyujtsák be.

Miskolcz, 1900. márczius 30.

Molnár Bertalan.

Miskolczon, Deák-utca 4-ik sz.

ház

két nagy kerttel, tágas udvarral szabad kézből

örök áron eladó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Dunky Fivérek

cs. és kir. udvari fényképészek

Városház-tér 5., óvoda-épület.

Az ujonan épült s minden tekintetben és szakszerűen berendezett

fényképészeti műtermünk

megnyilt.

Megbízásokat elfogadunk bármily időben d. e. 9-től 12-ig, délután 1-től 4 óráig.

10*

KÖNYVNYOMDA

KÖNYVKÖTÉSNET

SZELÉNYI ÉS TÁRSA ←
MISKOLCZ

SZÉCHENYI-UTCA 45. SZAM.

DOBOZ-GYÁR

Legmodernebb anyaggal felszerelt
könyvnyomdánkban

nyomtatványok

izléses kivitelben
pontosan és gyorsan készíttetnek.

Hirdetések

a
SZABADSÁG

részére
jutányosan felvételnek.

Új gépekkel és segédeszközökkel
felszerelt

Könyvkötészetünkben

e szakba vágó munkák
legpontosabb kivitelben készíttetnek

Figyelmeztetés!

Van szerencsénk a n. é. közönség és t. vevőink tudomására hozni,
miszerint

a valódi „Góliát“ maláta-sör

kizárólagosan nálunk, mint ezen sör főelárusítóinál kapható.

Figyelmeztetjük egyuttal a közönséget és a vevőket, hogy a Góliát maláta-sör valódiságának csak akkor felel meg, ha a palaczkok czimkéi (vignetták) e felirattal vannak ellátva:

„Kőbányai Király-Serfőző R.-T.“

Ezzel egyidejűleg újból megemlítjük, hogy a valódi Góliát maláta-sört a **legegészségesebbnek**, legkitűnőbbnek és **legtáplálóbbnak** nyilvánították dr. Korányi Frigyes, dr. Kéty, dr. Benedict és más orvosi kapacitások.

Sör-töltéshöz nagy áldozatok árán új berendezésű Windisch-féle gépet szereztünk be s így sörünk most már 50 százalékkal **erősebb, jobb minőségű**, mint az eddig közönséges töltőgépeken előállított sörök.

Kiváló tisztelettel

Telefon.

Gutmann Testvérek,

a kőbányai Király-Serfőző R.-T. főképviseletége
Miskolcz, Zsolczai-kapu 10.

4-10

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására adni, hogy **Erzsébet-tér 1. szám alatt** nsgos Soltész Nagy Kálmán polgármester ur házában (Breuer-palota mellett) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

női felöltő üzletet nyitottam.

Hosszu évek óta szerzett bő tapasztalataim által törekvésem oda irányul, hogy a n. é. vevőközönségnek szolid, jutányos és pontos kiszolgálást által irántam való bizalmát elnyerhessem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel
Kohn Fülöp.

Mérték szerinti megrendelések is elfogadhatnak és pontosan eszközöltenek.

Azonnal
bérbe illetve haszonbérbe
adom

előnyös feltételek mellett
a néhai Zurich János tulajdo-
nát képezett következő vagy-
nokokat:

1. A Sörház-utca 11. sz. házban levő lakásokat (azt is, mit az örökösök laknak), korcsmahelyiséget hozzátartozóival, raktárt, táncztermet, udvart;
  2. a Kertész-sor 2. sz. házban több lakást, kertet, raktárt, sörfőzdét s pinczét a köporoson;
  3. egy négy holdas szőlőt a nagykerék-hegyen;
  4. egy félholdas szántót a közép-dűlőben.
- Feltételek megtudhatók **Dr. Németh Imre** ügyvéd ur irodájában (Városháztér 15. sz.)

Ugyanígy eladatik

a **Palóczy-utca 19. sz. ház.**
s **Alsó-Szirma-u. 18. sz. ház.**

Darvas Dezső,
zárgondnok.

RÉVÉSZ SÁNDOR női és férfi divatáru (confectió) terme, Budapest, VII. Csömöri-ut 6.

Maison de Luxe.

Mesterei szabással készítik elegáns öltö-zéket különleges szövetekből.

Divattermem párisi mintára van berendezve és toiletteket kizárólag eredeti modellek után készítik.

Női kalapokat és azok alakítását eredeti modellek mintájára mérsékelt ár mellett eszközölöm.

Alsó (jupon), **Divatkelme**, **Ernyő** (nap és eső), **Fátyol**, **Fehérnemű**, **Férfi kelengye**, **Függöny**, **Fűző**, (mieder), **Gyermek kelengye**, **Illatszert**, **Ingek** (blouse), **Keztyű**, **Mosó** (cretton, batist, de laine), **Nyakdiszkek** (jabot), **Női kelengye**, **Selyem- és Szőnyeg-áru** versenymentes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti elvek.

Nagyságos Asszonyom!

4-15

Megkülönböztetett tisztelettel van szerencsém nagyrabecsült tudomására hozni, hogy a **tavaszdonságaim megérkeztek.**

Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség szükségleteit úgy, mint ez ideig a jövőben is szigoruan **olcsó szabott árak** mellett a legújabb (heute nouveauté) és legjobb kivitelben, beszerezhesse nálam. Daczára az ideai nagy áremelkedéseknek, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az idejekorán és nagy mennyiségben eszközölt bevásárlásaim által az összes árukészletemet minden **áremelés nélkül** bocsájthatom forgalomba.

20 koronán felüli rendelvényeket bérmentve szállítok; idegen szövetekből is készítik toiletteket.

A midőn még az alantiakról szives tudomást venni kegyeskedjék, kérem megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos teljesítéséről czégem jó hirneve kezekedik.

Kitünő tisztelettel

Révész Sándor.

Általános megjegyzések a vidéki megrendelésekre vonatkozólag.

Teljes felelősséget vállalok a nálam vásárolt árukért; meg nem felelőt visszaveszek és kívánatra az érte fizetett összeget is visszatérítem.

Levélbeli megrendeléseket lelkiismeretesen teljesítek.

Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt czikkből eszközölöm; meg nem felelő árúért az összeget póstaforduattal visszaküldöm.

Rendelményeket a beérkezés napján pontosan intézem el.

Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrövidebb idő alatt szállítok, a pontosság érdekében mintadarabot kérek.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségesnek találom a cikket megnevezni, t. i. mily használatra szükségeltetik.

Hirdetmény.

Vb. Reichmann Márton csődtömegéhez tartozó, a Buzatér 1. szám alatt elhelyezve levő, a csődleltárban 3—38. tételszámok alatt összeirt 2334 korona 61 fillerre becsült különféle tiszta rozs, buzaliszt, korpa, árpadara, őrlött só, üres korpa- és liszteszsákok, valamint a csődleltárban 39—48. tételszámok alatt összeirt 245 korona 20 fillerre becsült bolti állványok, mérlegek és bolti felszerelvényekből álló ingóságok **április hó 2-án délután 2 órakor** irodámban megtartandó nyilvános ajánlati verseny útján el fognak adatni.

A tárgyak megtekinthetők közbenjöttöm mellett minden nap délután 3—6 óra közötti időben.

Feltételek:

1. A venni szándékozók irásban adják be ajánlatukat és pedig vagy az összes főt megjelölt tárgyakra, vagy a 3—38. és 39—48. tételek szerinti két csoportra külön-külön; csak azon ajánlat vétetik figyelembe, melyhez az ajánlkozó a becsérték 10%-át készpénzben kezemhez bánatpénzül leteszi.

2. Az áruknak a leltárban megjelölt mennyiség és minőségért szavatosságot nem vállalok.

3. A legnagyobb ajánlatot tevő tartozik a vételárt kezeimhez készpénzben lefizetni, a tulajdonjogot azonban csak a miskolezi kir. törvényszék, mint Csődbiróság jóváhagyása után szerzi meg. Ha a jóváhagyás nem következne be, úgy a lefizetett vételár és bánatpénz általam azonnal visszafizettetik s vevőnek sem kamat, sem kártérítéshez joga nem leend.

4. A letétbe helyezett bánatpénz vevőnek a vételárba fog betudatni, a többi ajánlattevőknek pedig nyomban a versenytárgyalás befejezése után fog kiadatni.

5. Vevő tartozik a megvett tárgyakat a törvényszéki jóváhagyás napjától számított 8 nap alatt elszállítani, mit ha nem teljesítene, úgy azoknak az ő költségén leendő elszállítását tűrni lesz köteles.

Dr. Reiner Samu ügyvéd,

mint vb. Reichmann Márton csődtömeggondnoka.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

MISKOLCZ, VÁROSHÁZTÉR 1. SZÁM (BREUER-PALOTA).

Miskolcz város legolcsóbb bevásárlási forrása!

Legnagyobb választék!

Tavaszi idény 1900.

Pontos kiszolgálás!

Tessék az alábbi árjegyzéket elolvasni és annak valódiságáról személyesen meggyőződni. 3*

Jó mosó kartonok

méterje 15 kr.

Francia levantin

méterje 26 kr.

Angol zefir

jó mosó, méterje 25 kr.

Francia zefir

nagy választékban, valamennyi kiválóan szép mintákban, legjobb minőségben, gyönyörű kivitel!

Duplasz. divatszövetek

minden kivihető mintákban, 22, 24, 26, 28, 30 kr.

Legujabb pepita

és más kivitelű mintákban, méterje 52 krtól feljebb.

Tavaszi kosztüm-kelme,

120 cm. széles, gyönyörű kivitelben, méterje 86 krtól feljebb.

Duplasz. fekete kelme

méterje 26 krtól feljebb.

Fekete kelme,

120 cm. széles, tiszta gyapju, méterje 56 krtól feljebb.

Vásznak

1 vég 30 rőf creas vászon 2.95, 3.50, 4.50.

1 vég 30 rőf Rumburgi vászon 3.70, 4.50 és feljebb.

1 vég kanavász

3 frt 30 kr.

1 finom szövetgarnitúra

(2 ág- és 1 asztalterítő) 4 frttól feljebb.

Futószőnyegek,

65 cm. széles futószőnyegek mtrje

23 krtól feljebb.

90 cm. széles futószőnyegek mtrje

54 krról feljebb.

Csipkefüggönyök

100 cm. széles, méterenként 22, 28,

30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.

120 cm. széles m.-ként 70, 85, 1.20.

Csipkefüggönyök

egy pár (2 ablakra) 3¹/₂ méter magas

3.20, 3.80, 4.—.

Férfi és női fehér ingek,

Sima fehér férfi ing 90 krtól fel-

jebb, női ing csipkével vagy himzés-

sel díszítve 65 krtól feljebb.

Fekete és színes gyermek, női, valamint férfi **harisnyák, ing-bluzok, miderek, keztyük,** női és férfi **nyakkendők, csipke, szalag, selyem, dísz-zsinór, aplikáció** és mindenféle **szabó-kellékek legolcsóbb árban** kaphatók.

Verseny nélkül. 10 frt bevásárlásnál 1 korona engedmény levonandó.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

Miskolcz, Breuer-palota.

Vidéki rendelések a legnagyobb figyelemmel eszközölköttek.

Tessék kivágni!

AMERIKAI ÁRUHÁZ, MISKOLCZ.

1 korona engedmény

10 forint áru bevásárlásnál levonandó.

Tessék kivágni és érvényesíteni!

A Borsod-Miskolczi Hitelbank igazgatóságától.

A Borsod-Miskolczi Hitelbank értesíti a tisztelt közönséget és a betét-könyv tulajdonosokat, hogy

a betéti-kamatlábat

saját üzlete körében 1900 évi márczius hó 15-től a következőképen állapította meg.

Egy évi benthagyás és azontul alapszabály szerinti fel-

mondás mellett elhelyezett betétek után... 4¹/₂%

Rövidebb időre elhelyezett betétek és pénztárjegyek után 4%

A betétek után járó tőke-kamat adót minden esetben a bank fizeti.

Ezen megállapítás 1900 évi márczius hó 15-én, ugy az ezt megelőzőleg elhelyezett, valamint az ezen időtől érkező betétekre is egyaránt érvénybe lép. — Tisztelettel

az igazgatóság.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. hölgyközönségnek becses tudomására adni, hogy bécsi bevásárlási utamból visszaérkezvén, melynél fogva közvetlen **a színház mellett levő ujjonnan berendezett**

női divatáru-üzletemben

a legfokozottabb igényeket is kielégítő, a legujabb divatú tavaszi és nyári kalapok dús választékban már megtekinthetők s lehetőleg jutányos árak mellett kaphatók.

A n.-érd. hölgyközönség szives pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel

Kenyeressy Boriska.

Elismert jó minőség és izléses kiállítás.

AUSCH SOMA VASBUTOR ÉS RUGANYOS ÁGYBETÉTGYÁR

Alapított 1897.

Iroda és raktár:

Kazinczy-utcza 18.

Gyártelep:

Vay-út 6. szám alatt.

Készít és gyári árakban szállít nagyban és kicsinyben mindenféle **vasbutort**, ugymint nagy és **gyermekágyakat**, éjjeli szekrényeket, **mosdó-asztalokat**, ruha-állványt, összehajtható **szekrény-ágyakat** kárpi-tozva, sodrony betéttel, kivehető matraczczal stb. legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, bármily színre festve, égetve és díszesen aranyozva.

Aczél-sodrony ágybetéteket valódi stíriai rezezt aczélhuzalból fa- és **vaskeret-**tel, kívánatra horgonyszűrkeré festve, mely a rozs-sodrony-ágybetétek helyreigazítását és újjáénevezését gyorsan és jutányosan eszközli.

Eddig már 15000 drbnál több szállítva lett.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.

Gyáram nagymérvű berendezése foly-tán bárkivel versenyképes.

Jutányos árak, előnyös fizetési feltételek.